

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Dispvatio LXXX. De inflexibilitate voluntatis Angelicæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

desiderium. Ad priorem appetitum eliciendum sufficit, inquit, vel sola apprehensio, vel iudicium conditionatum, quod scilicet valde foret conveniens, seu bona Angelo ejusmodi aequalitas, si daretur.

IV. Sententia quod Lucifer appetierit unionem hypostaticam.

Quintò volunt nonnulli objectum superbiae Luciferi in hoc situm fuisse, quod sibi appetierit unionem hypostaticam, aegreque tulerit, quod Deus relicta natura ipsius nobilissimam, humanam multò quoad naturalia inferiorem assumere voluerit. Hanc sententiam valde probabilem censet Suarez hic, lib. 7. cap. 13. num. 13. ubi plurimos, tum ex Scholasticis, tum Patribus pro ea refert.

V. Luciferi peccatum dicitur aliis fuisse, quod Christo ut homini in subiecto noluerit.

Sextò demum dicunt aliqui objectum superbiae Luciferi fuisse quod natura suae pulchritudine in status, Christo ut homini subiecti noluerit, eique reverentiam exhibere, rem scilicet indignam reputans subdì homini, eumque adorare, & alia huiusmodi. Cui hac in parte restitit cum bonis Angelis S. Michael, dignissimum esse asserens, Angelos quantumvis excellentem haberent substantiam, cuicumque naturae, licet ipsis inferiori, propter Deum subiecti: & in hoc consistebat praemium illud magnum in Caelo inter bonos & malos Angelos commissum.

VI. Primum Luciferi peccatum fuisse videtur, quod in naturali sua pulchritudine inordinatam habuerit complacentiam.

Has inter sententias haud primum est iudicium ferre, & certi aliquid pronuntiare, licet aliqua ex iis non ita proprie statuatur peccatum Luciferi, & Angelorum, in superbia, quae proinde facilius rejiciuntur. In primis itaque (et si nihil hic clarè constet) probabile mihi videtur peccatum primum superbiae Luciferi fuisse inordinatam quandam in propria pulchritudine & perfectione na-

turali complacentiam; eximiam enim illam speciem & naturae suae excellentiam clarè intuens, sibi quae semper praesentem, in ea tanquam in ultimo fine ita vanè acquievit, ut praeter illam beatitudinem supernaturalem (licet hanc meliorem esse sciret) obscure cognitam contemneret, suamque perfectionem, & felicitatem naturalem ei praefertè preferret; sicut superbi interdum homines, naturali sua scientia usque adeo inflantur, ut praeter illam ex animi elatione contemnunt fidem, quae captivationem continet, & naturae humilitationem.

Naturalem suam beatitudinem praefertè preferret Luciferi supernaturali.

Hic modus explicandi superbiam Luciferi fundamentum habet in divinis Literis: hoc quippe insinuare videntur verba illa supra relata Ezechielis 28. v. 7. Luciferò applicari solita. *Elevatum est cor tuum in decore tuo.* Ad rem etiam hanc faciunt verba illa Christi Lucae 10. v. 18. supra similiter posita, quibus discipulorum animos de virtute illa, quam habebant operandi miracula, & demones eiciendi, non nihil jam inflatos compevit, dicendo, *videbam satanam sicut fulgur de caelo cadentem.*

VII. Sacra Littera insinuat, hanc complacentiam, primum fuisse Luciferi peccatum.

Ratio demum favet; proprius quippe actus superbiae, ut bene declarat Lessius lib. 4. de Justitia, cap. 4. dubitatione 8. num. 62. est se suamque perfectionem nimium aestimare, quae aestimatio non in solo iudicio vel apprehensione consistit, sed etiam in affectu, quo erga se tanquam magnum aliquid bonum ita afficitur, ut praeter reliqua contemnat, vel paratus sit ita se gerere, ac si omnibus par foret, aut etiam superior, quod, inquit Theologi, est seipsum inflare, tumefacere: &c.

VIII. Superbia susceptus est se magis facere, et alia preferre.

DISPUTATIO LXXX.

De inflexibilitate voluntatis Angelicae.

SECTIO PRIMA.

An & quomodo demones in malo sint obstinati.

I. Minima demones in inferno poena non est obstinatio in malo.

NGELI mali, ubi per peccatum à Deo deficiunt, & consequenter ab ultimo fine aberrant, poenis ac supplicii aeterni sunt adjudicati, inter quas poenas minima non est obstinatio perpetua in malo. Ob peccatum itaque poena aliqua multati sunt in intellectu, in voluntate, & in ipsa substantia, loquendo de his ut distinctis.

II. Quae poenam per peccatum in intellectu Angelorum.

Malorum Angelorum dies versa in est in noctem.

In intellectu ergo, licet nihil naturalis scientiae, saltem speculativae, amiserint, cum hac poena non sit diminuta, ut affirmat S. Thomas hic, q. 64. art. 1. & D. Dionysius cap. 4. de divinis nominibus in 4. ejus parte; omni tamen cognitione verè supernaturali, tam actuali quam habituali sunt orbati, & hoc modo creaturam mentis maximam, & intellectus tenebras incurrent, eorumque dies, lux scilicet clarissima, in qua sunt creati, in noctem versa est. Quo sensu dixit S. Damascenus lib. 2. de fide cap. 4. *De-*

mon lux à creatore conditus, bonusque procreatus, libera voluntate caligo factus est.

Praecipua tamen poena in hoc genere fuit in voluntate: circa quam in primis inquirimus, utrum eorum peccatum, statim postquam commissum est, fuerit irremissibile. De facto Angelos omnes qui peccarunt damnatos esse negat nemo, & probatur ex illis verbis 2. Petri 2. v. 4. *Deus Angelis peccantibus non peperit*, quae propositio indefinita cum sit, & doctrinalis, idem sonat ac nullis Angelis peccantibus peperit; nec enim rectè diceretur, Deus hominibus peccantibus non peperit, licet multò plures homines damnetur, quam salventur.

III. Primum Angelorum peccatum, statim postquam commissum est, fuerit irremissibile.

Angeli omnes, qui peccarunt, sunt damnati.

Gabriel itaque in 2. disp. 6. art. 2. conclusione prima, ait Angelos malos quoad duravit eorum via, potuisse simpliciter converti & ad hoc habuisse gratiam sufficientem: Quam etiam sententiam late defendit Salmeron 2. Petri 20. dist. 3. dub. 3. eandemque tenere videntur Suarez lib. 8. cap. 1. num. 25. dicens simpliciter potuisse Angelos post lapsum resipiscere, & agere poenitentiam; de facto tamen nullum resipuisse, tum ob naturalem Angeli obstinationem in proposito semel suscepto, tum quia eorum via admodum brevis erat, & auxilium ipsis datum valde tenue, licet simpliciter

IV. Dicunt nonnulli, Angelos post lapsum habuisse ante damnationem tempus resipiscendi.

simpliciter sufficiens : unde Moralem ait in iis fuisse respiscendi impotentiam, non physicam.

V. Docent sancti Patres Angelorum peccatum, statim postquam commissum est, fuisse irremissibile.

Ratio cur Angelorum peccatum fuerit irremissibile.

VI. Ex quibus Patrum dictis colligitur, cum Angeli ex plena deliberatione, & non ex imperfecta ac fragili natura, sicut homines in corpore, peccaverint, iusto Deum iudicio statuisse gratiam deinceps omnem iis denegare, etiam sufficientem; sicque primo statim post peccatum instanti, licet damnati etiamnum ad poenam non fuerint, fuisse tamen omni auxilio ad respiscendum necessario spoliatos. Imò existimat Granado habitum iis fidei tunc etiam fuisse ablatum. Quod si adhuc habitus ille remanserit, noluit tamen Deus actus fidei ad iis tunc elicitos, si quos forte elicerent, acceptare ad peccati remissionem, praesertim cum verisimile sit, eos spem etiam per beatitudinis contemptum amisisse. Addunt aliqui noluisse Deum gratiam iis excitantem tribuere ad utendum habitu fidei,posito quòd manserit, necessariam.

Fidei etiam & Spei habitum spoliati tunc sunt Angeli.

VII. Peccatum retrahere non poterat sicut oportet ad consequendam salutem.

Secundò tamen dico contra Capreolum, Cajetanum, Banez, Ferraram, ac Thomistas communiter, & Halensem, hæc solùm esse intelligenda de retractatione prout oportet, seu necessaria ad salutem consequendam. Quod ulterius confirmatur, quia nullus iis praestitus est redemptor, & consequenter nulla auxilia gratiæ ad poenitentium, cum nec homini ullum datum sit huiusmodi auxilium, nisi ex meritis redemptoris: non est autem cur dicamus, gratiam amissam Angelorum esse magis redimibilem, quàm hominum; imò id expressè negant Patres.

SECTIO SECUNDA.

Sitne Angelus naturâ inflexibilis.

Angeli electionem semel factam potest naturaliter mutare.

DICENDUM cum Scoto in 2. disp. 7. Gabriel. Suarez lib. 3. cap. 10. Molina, Vasq. & alijs, Angelum in electione semel factam non ita esse obfirmatum, ut eam naturaliter mutare nequeat, vel per actum bonum naturalem, vel saltem per malum priori contrarium. Probat primò autoritate Patrum, qui immutabilitatem electionis, seu decreti, propriam aiunt esse voluntatis increatae, omne autem arbitrium creatum dicunt esse flexibile, ac mutabile: ita S. Gregorius,

Fulgentius, & alii, & in particulari S. Damascenus lib. 2. cap. 3. ubi ait Angelum, non solum arbitrii libertate esse praeditum, sed ulterius addit, esse perpetuò mobilem, & sententiæ ratione esse mutabilem: & infra addit omne creatum arbitrium esse mutabile.

Deinde idem ostenditur ratione: nihil siquidem est quod Angelum ad electionem semel factam non mutandam ab intrinseco necessitet; nec enim actus ipse per se est immutabilis, nec ab eo relinquitur habitus aliquis, talem inferens necessitatem, nec ejusmodi est ipsa naturalis propositio Angelica voluntatis. Denique refundi non potest in intellectum hæc inflexibilitas, quòd scilicet cum plena semper deliberatione eligat Angelus; ergo ex nullo capite oritur istiusmodi immutabilitas: antecedens quoad hæc duo postrema, in quibus immobilitatem illam naturæ præcipuè statuant adverterari, probatur: de facto enim Angeli boni non fuerunt naturâ suâ in bono immutabiles, sed per Dei gratiam in bono sunt stabiliti, cum quantumvis benè ab initio operarentur, labi potuissent in peccatum: & Angeli etiam mali aliquando bene operabantur, quod Sancti Patres, & in particulari S. Damascenus libro secundo de Fide, loco jam citato affirmat, Quod Angeli, inquit, ad malum insecti nequeant, non ipsorum natura est, sed Dei gratiæ tribuendum est.

Clariùs id docet S. Fulgentius ad Petrum cap. 23. Hoc ipsum, inquit, quod ab illo statu mutari in deterius non possunt, non est iis naturaliter insitum, sed gratiæ divina largitate collatum: si enim Angeli naturaliter incommutabiles fuerent, nunquam de eorum consortio diabolus & ejus Angeli cecidissent &c. & tamen non minus est plena deliberatio in Angelis respectu boni, quàm mali. Imò & dæmon decreverat efficaciter procurare mortem Christi, mediâque jam aliqua ad id perficiendum profuerat, immittendo scilicet tentationem in cor Judæ, ut Christum proderet, incitando Judæos, ut eum comprehenderent, examinerent, Pilato traderent &c. postea tamen mutata voluntate, illius mortem conatus est impedire.

Dices: Angeli immobiliter objecta apprehendunt, & omnia statim vident, quæ naturaliter videri in re aliqua possunt, ergo & immobiliter eligunt. Resp. negando antecedens: licet enim Angelus sine discursu res cognoscat, non tamen ita, ut omnia quæ ad electionem faciendam spectant simul penetret. Deinde, ante damnationem, non habuit Angelus scientiam experientialem poenarum inferni, ac proinde est peculiaris ratio, cur ipsos jam facti poenitent, insectumque velint, quod priùs fecerunt.

S. Thomas verò dum Angelos dicit esse inflexibiles, solùm vult esse in iis ad summum moralem quandam inflexibilitatem, seu difficultatem multò majorem, quàm in hominibus, eò quòd res perfectiùs considerent, ac penetrent, & sine passione in objectum ferantur, quæ fuit causa cur à Deo statim post primum peccatum delectentur.

SECTIO

Omne arbitrium creatum est mutabile.

II. Nihil est in Angelo, quod eum ad non mutandam sententiam necessitet.

Mali Angeli bene aliquando operabantur.

III. Non minus est in Angelis perfecta deliberatio respectu boni, quàm mali.

Demonstratio Christi mortem tentavit.

IV. Non ita perfectè circumstantiis rebus cognoscit, ut nihil iis non interdum occurrat.

V. Quo sensu dicit S. Thomas Angelos esse inflexibiles.

SECTIO TERTIA.

Vtrum demones bonum aliquod naturale exercere possint.

I. COMMUNIS sententia Theologorum cum S. Thoma hic q. 64. art. 2, ad 5. est negativa, demones scilicet, jam ad supplicium aeternum deputatos, nullum opus bonum, etiam naturale exercere posse, ita ut illud circumstantia aliqua, aut sine malo non videntur, & consequenter actuale aliquod peccatum eos semper committere. Hoc quoque asserere videntur Sancti Patres, & in particulari Sanctus Fulgentius de fide ad Petrum cap. 3. sic habet: In quo (scilicet igne) omnes illi pravariatores Angeli nec mala possunt unquam voluntate carere, nec pati. Idem docent Innocentius tertius, S. Prosper, Gregorius, Ignatius Martyr, & alii, & videtur diuini Litteris conforme: nam Joannis nono v. 4. dicitur: Venit nox quando nemo potest operari; & Ecclesiaste nono, versu 10. Nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos.

II. Haec vero impotentia in duobus fundatur, in primis in summa illius status miseria, ubi scilicet omnimoda est desperatio omnis omnino remedii, seu evadendi poenas, vehementissimam etiam apprehensio Dei ut hostis, utpote cujus summam offensionem gravissimis suis flagitiis incurrerunt, acerbissima insuper in voluntate tristitia de bonis amissis, praesertim beatitudine, & id genus alia. Per quam & moralis impossibilitas antecedens, seu maxima difficultas ad bonum iis provenit, & similis moralis necessitas ad malum. Hinc fit, ut Deus omne iis auxilium congruum ad bene operandum connaturalissimè negare possit: quo decreto posito, in eorum potestate non est, impotentiam tamen consequente, boni etiam naturalis quidquam praestare, esto antecedenter possint.

III. Nec tamen hinc sequitur Deum iis quasi ex proposito scilicet cogitationes incongruas ad bonum naturale; licet enim forte in hac vita reperiri talis ordo non possit, in quo longissimo tempore cogitatio aliqua congrua naturalis non occurrat, sicut nec è contrà cogitatio efficax ad malum, at verò sicut in illo statu puerorum in limbo fieri potest, ut Deus connaturaliter iis semper det cogitationes congruas ad bonum, ita in miserrimo illo statu damnatorum, ubi nullus ordo, sed perpetuus horror inhabitat, potest Deus maximè connaturaliter praebere semper cogitationes ad bonum incongruas, idque conformiter ad illum statum, ita ut nunquam bonum aliquod morale etiam naturalis ordinis operentur, esto, ut dixi, antecedenter & simpliciter possint.

IV. Ut ergo res tota clariùs percipiatur, notandum Angelos secundum diversos status, variè in suis operationibus procedere posse. Primum itaque considerari poterunt ante lapsum, in statu vel naturae purae, vel integrae, & tunc naturaliter possunt actus suos mutare, & retractare. Secundò in statu naturae lapsae, ante damnationem, tunc verò, licet retractare naturaliter potuissent quod fecerant, & mutare voluntatem, non tamen fructuosè, seu sufficienter ad veniam, & peccati sui remissionem consequendam. Tertio tandem in statu damnationis, & in hoc statu Molina, & alii nonnulli ita volunt demones esse ad bonum, etiam morale, seu naturale operandum insufficientes, ut dicant Deum,

etiam antecedenter iis ad hoc negare concursum simultaneum. Saltem dicendum esse eos ad hoc impotentes impotentiam consequente, licet simpliciter & antecedenter, ut dixi, habeant ad illud potentiam. Unde de facto nihil unquam hujusmodi praestabunt: sicut homo lapsus sine speciali auxilio gratiae non potest omnia peccata venialia vitare, haec tamen impotentia non est Physica, sed moralis tantum, ut in materia de gratia ostendam.

Unde addit Suarez hic, lib. 8. cap. 11. num. 25. & alii, animam divitis illius Lucae 16. (si tamen illa historica narratio fuerit & non parabolica, saltem ex parte, ut cum Maldonato affirmant multi) ea quae fratribus petiit non ex affectu bono moraliter petiisse, nec ex amore & misericordia erga eos; sed ex inordinato affectu erga seipsum, ut ibidem sentit Beda, & S. Gregorius hom. 40. in Evangelia. Alii putant ex odio Dei id petiisse, ne scilicet Deus de suis etiam fratribus vindictam sumeret. Nec damnatorum poenitentia, quae describitur Sap. 5. fuit ex honesto motivo, sed ex timore inordinato, aut alio hujusmodi pravo affectu.

V. Anima divitiu epulis quae ratione bonum fratribus suis desideravit.

SECTIO QUARTA.

Sitne ullum in demonibus gaudium.

VOLUNT nonnulli, licet demon semper doleat, ad hunc tamen dolorem non necessitati eum antecedenter, sed ad summum consequenter. Contrarium tamen est dicendum, sive quia Deus ex sua iustitia voluntatem illius ad talem actum eliciendum planè determinet (non tamen ita ut merè passivè se habeat demonis voluntas ut vult Scotus) sive quod vehemens vel bonum vel malum perfectè apprehensum (sicut poenas suas & mala apprehendunt semper & necessariò demones) potest eorum voluntatem ad actum necessitare, vel doloris vel gaudii, eliciendum.

Imò ita demonibus dolorem inesse putant aliqui, ut omne genus letitiae, & delectationis, etiam levissimae, ab iis excludant: ita Gabriel, Okam, qui, talem Bannez, Molina, Vasquez, Arrubal, Tannerus & alii. Contrarium tamen affirmant Halensis & Gregorius, estque mens Sancti Thomae hic, q. 64. art. 3. ad primum, ubi dicit dolorem & gaudium esse de diversis objectis optimè posse simul in eodem subjecto consistere, citatque in hanc rem S. Augustinum: tenet etiam Suarez hic, lib. 8. cap. 15. num. 16. licet ibidem cum Halense dicat hoc qualecumque est gaudium, post diem iudicii in iis cessaturum. Ad quam sententiam confirmandam varia Scripturae & Patrum testimonia affert Suarez loco citato: sic Sanctus Augustinus à Sancto Thoma allatus lib. 2. de Genesi contra Manichaeos cap. 17. ait demonem de infelici potestate, quam in homines habet, qui Dei praeccepta contemnunt, letari, Qui, inquit, solebat antequam caderet de sublimi veritate gaudere: sic Psal. 12. v. 4. dicit Propheta, illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus, prevalui adversus eum: ubi per inimicum antonomasticè intelligit diabolum, ut exponit S. Augustinus, qui similiter de diabolo & ejus Angelis exponit quod proxime sequitur, qui erubescunt me exultabunt, si motus fuero: Nec delectasti inimicos meos super me Psal. 29. v. 1. & alia hujusmodi. Ex quibus deducitur gaudere & exultare demones, dum homines vincunt, & in peccata pertrahunt.

I. Demones semper, & necessariò dolent.

II. Volunt alii habere dolorem: ut nullam omnino habent beatitudinem.

Alii nihilominus tenent quoddam gaudium concedunt, post diem tamen iudicii cessaturum.

Varia scripturae testimonia ostendunt gaudium aliquod esse in demonibus.

III. Nihilum tam enim est solidum in damnationibus gaudium, nec nisi summa amaritudine reserpsum.

Gaudium est quies animi in bono concupito.

IV. Dari simul potest gaudium de uno obiecto, & summus dolor de alio.

Dicendum itaque licet solidum aliquod, seu summam tristitiam, & amaritudinem non reserpsum gaudium contingere nequeat demonibus (quod forte sensu negant aliqui verum gaudium esse posse in damnatis, sicut in multo leuiore malo, cum Angelus Tobie dixisset, *gaudium tibi sit*, respondit Tobias, *quale gaudium mihi erit, qui in tenebris sedeo, & lunam caeli non video*) posse tamen in iis leue aliquod, & tenue gaudium reperiri: cum enim gaudium, seu delectatio aliud nihil sit, quam quies animi in bono concupito, illudque bonum quod desiderant frequenter obtineant, seque illud obtinuisse cognoscant, habent obiectum sufficiens ad aliquod gaudium in seipsis excitandum, cum obiectum, quod absens causat desiderium sui, praesens seu conjunctum gaudium causat, seu delectationem, quod quis illud sit adeptus.

Nec obstat summus in iis perpetuo repertus dolor; nil enim vetat cum summo dolore de uno obiecto dari aliquod gaudium de alio: sicut in Christo simul cum gaudio beatifico existit dolor, non in sensu tantum, sed etiam in voluntate de tormentis, quae patiebatur. Quando ergo dicunt

Philosophi vehementem latitiam in nobis tollere dolorem, & e contra, est quia tollitur obiecti doloriferi apprehensio: at verò Angeli, utpote puri spiritus, ad varia simul, etiam contraria perfectissime attendunt: in hominibus autem vehemens tristitia omnem aliarum rerum considerationem, imò ipsum interdum rationis usum impedit.

Neque etiam obstat status; licet namque status beatitudinis omnem excludat tristitiam, cum bonum sit ex integra causa, sicque summum bonum omne malum excludit, & status beatitudinis dici solet *status omnium bonorum aggregatione perfectus*, sicque omnia mala necessarii excludens, etiam deceptionem; cum tamen e contra certum sit statum damnationis, & summam miseriam non excludere omne bonum, non enim excludit cognitionem rerum naturalium in demonibus, utpote quibus naturalia manent integra, juxta S. Dionysium & alios. Quare ergo in voluntate habere nequeunt aliquod saltem imperfectum gaudium, status siquidem damnationis non est extensivè status summam miseriam, sed intensivè.

Angeli ad diversissima simul perfectissima attendunt.

V. Misera damnatorum conditio non excludit omne gaudium.

In damnatis naturalia manent integra.

DISPUTATIO LXXXI.

De poena demonum.

Vari circa damnatorum supplicium error.

TERTULLIANVS in Apologetico cap. 48. *animas reprobas nihil ante diem Iudicii post mortem pati docuit; existimabat siquidem animam sine corpore cruciari non posse. Philo ignem quo cruciantur demones, nihil aliud assererat esse, quam vermem conscientiae: quam sententiam multi hodie sequuntur ex hereticis. Ex catholicis etiam Catherinus lib. de premio bonorum, & supplicio malorum, ignem inferni dixit non esse verum ignem sensibilem, sed spirituales poenam, solumque ad homines a sceleribus deterrendos ignem esse appellatum.*

Certum est demones, & animas damnatorum vero igne torqueri.

Certum tamen omnino est demones, & animas damnatorum vero igne torqueri; hoc enim ubique Sacrae Literae testantur: sic Matthaei 25. vers. 41. dicitur, *Discedite a me maledicti in ignem aeternum, qui paratus est diabolo, & Angelis eius: & Apocal. 14. 18. 19. 20. & 22. infernus vocatur stagnum ignis & sulphuris, & alia huiusmodi. Hoc certum: quo autem modo ignis eos cruciat maxima est inter Auctores dissensio, quae de causa S. Augustinus lib. 12. de Civitate, cap. 10. postquam questionem illic movisset, quo pacto ignis corporalis cruciare possit rem purè spirituales, respondet, Veris, quamvis miris modis, etiam spiritus incorporeos posse poenam corporalis ignis affligi; quam ob rem nonnulli affirmant modum hunc nobis planè esse ignotum, nec alio modo respondent questioni. Conandum tamen nobis est hoc, aliqua saltem ratione, explicare.*

Veris & miris modis spiritus igne corporeo torquentur.

SECTIO PRIMA.

Proponitur sententia de poena per alligationem ad ignem.

Quo pacto fiat haec alligatio ad ignem.

PRIMA itaque, eaque celeberrima hac in re sententia est, in hoc sitam esse poenam quae Angelis ab igne provenit, quod eidem alligantur, vel per intimam praesentiam, vel unionem etiam

realem affigantur, iuxta illud 2. Petri 2. versu 4. *Deus Angelis peccantibus non pepercit sed rudentibus inferni detritos in tartarum tradidit.* Imò volunt aliqui eos igneis quibusdam corporibus perpetuo includendos.

Hinc ergo ingentem concipiunt dolorem, ignemque tanquam maximè sibi disconvenientem apprehendunt, cum sit contra naturalem inclinationem spiritus (cui & libertas debetur & supremus in universo locus) rei tam vili puniendis quoque hominum corporibus deputata; in loco etiam infimo,

II. Quomodo demones ab igne doliuntur & poenam percipiunt.